

اتاق نارنجی

بولتن تخصصی

شماره ۱۲ / آبان ۱۴۰۲

O R A N G E

R O O M

معجزه صحنه پردازی

در کنسرت اسفرلاس وگاس

گروه U2

آن چه مسلم است، $U2:UV$ ، بیش از هر چیز به واسطه صحنه پردازی آن در یادها باقی خواهد ماند. آن ها نوعی عظمت جسورانه را به نمایش گذاشتند. مکانی که گروه ساخته و پرداخته کرده اند، تماشاگران را دعوت می کند تا هر نیم ساعت یک بار، به جهان بیندیشد. ارتفاع سقف اسفر به ۱۱۲ متر می رسد. بدین ترتیب، به نظر می رسد، سطوح تشکیل دهنده اسفر را نه با متر مربع، بلکه با کیلومتر مربع باید محاسبه کرد! با این حال، نکته جالب این جاست که در میان چنین فضای عظیمی، اعضای گروه به هیچ وجه کوتوله به نظر نمی رسند. اما واقعا چه کسی دست به این معجزه زده است؟

کنسرت U2 تحت عنوان UV زنده در اسفر ۲ لاس وگاس، تقریباً در نقطه مقابل هرگونه ایده ارتدکس پذیرفته شده در سنت راک اندرول به شمار می‌آید. کنسرت U2، بزرگترین نمایش روی زمین است که در گنبدی عظیم در نزدیکی استریپ ۳/ افتتاح شد. این نمایش حدوداً دو ساعته بیانگر نهایت بزرگانده‌اندیشی بوده است. مولفه مهمی که همواره در کنسرت‌های این گروه شاهد بوده‌ایم. اعضای گروه U2، اکنون در دهه ۶۰ زندگی به سر می‌برند و بی‌هیچ بازگشتی، بلندپروازی خود را از دست نداده‌اند. اصول و چارچوب‌های گروهی موجود در میان آن‌ها، شما را تا جایی به اندیشیدن به خدا وامی‌دارند، که در شهر گناه ناگزیر به ابراز این عبارتید: "اوه خدای من!". قسم می‌خورم که این عبارت را از بسیاری از تماشاگران ردیف‌های بالا، پائین و اطرافمان شنیدم. U2، نوعی اثر واکنشی و چهارصدایی که تقریباً با سیستم صوتی تحسین‌شده قرن بیست و دومی اسفر در هماهنگی کامل قرار داشت را در برابر دیدگان مخاطبان خود قرار داد.

در اسفر، گاه تصاویر فوق‌العاده فوقانی، یا به طور کامل حذف می‌شوند و یا به یک تصویر زنده ساده تکی (یا چهارگانه) کاهش می‌یابند. این تصاویر، به آرامی و بدون ایجاد هرگونه مزاحمت، بر صحنه شناور می‌شوند. بدین ترتیب، بخش‌های صحنه‌پردازانه شگفت‌انگیزی را شکل می‌دهند. اگرچه حتی در چنین زمان‌هایی نیز، می‌توان شاهد سادگی مطلق صحنه‌ای نیز بود. در طراحی صحنه کنسرت U2 هوشمندی بسیاری دیده می‌شود؛ زیرا تقریباً هر جلوه بصری، از ویژگی‌های منحصر به فرد خود برخوردار است. شاید کمی کلیشه‌ای باشد اگر بگوییم U2 می‌تواند در میان مضحک‌ترین چیزهای عجیب و غریب نیز

قادر است به صمیمیتی مثال‌زدنی دست یابد؛ اما بی‌تردید، هیچکس در تاریخ راک نتوانسته است به این حد از پویایی بصری و زیبایی‌شناسی رسیده باشد.

آنچه مسلم است، U2:UV، بیش از هرچیز به واسطه صحنه‌پردازی آن در یادها باقی خواهد ماند. آن‌ها نوعی عظمت جسورانه را به نمایش گذاشتند. مکانی که گروه ساخته و پرداخته کرده‌اند، تماشاگران را دعوت می‌کند تا هر نیم ساعت یک بار، به جهان بیندیشد. ارتفاع سقف اسفر به ۱۱۲ متر می‌رسد. بدین ترتیب، به نظر می‌رسد، سطوح تشکیل‌دهنده اسفر را نه با متر مربع، بلکه با کیلومتر مربع باید محاسبه کرد! با این حال، نکته جالب این‌جاست که در میان چنین فضای عظیمی، اعضای گروه به هیچ‌وجه کوتوله به نظر نمی‌رسند.

اما واقعا چه کسی دست به این معجزه زده است؟ او کسی نبوده است جز ویلی ویلیامز ۴/. مدیر خلاق که ۴۰ سال است در کنار U2 ایستاده و با مجموعه‌ای از صحنه‌پردازی‌های درخشان - که برخی از آن‌ها توسط خود او کارگردانی نیز شده است - جلوه‌های بی‌نظیری را خلق کرده است. در برخی از این آثار، هنرمندان دیجیتال شگفت‌انگیزی نظیر اس دولین ۵/ نیز همکاری داشته‌اند. کارهای او ذهن تماشاگر را برهم می‌ریزند و پس از گذشت مدتی کوتاه به آن استراحت می‌دهند؛ سپس با باراضافی بیشتری وارد عمل شده

و حسی متفاوت‌تر از قبل را ایجاد می‌کنند. هیچ‌یک از تصاویر دولین، عجله‌ای از خود نشان نمی‌دهند؛ به استثنای یک قطعه ساخته شده که از تور اصلی *تلویریون باغ وحش* ۶/ برداشته شده است؛ با شعارهای درج شده‌ای که به سرعت از نمایشگرهای عظیم عبور می‌کنند.

جدای از این قطعه، ویلیامز به خوبی آگاه است که مغز تماشاگر برای دریافت هرچیز، نیاز به فرصت دارد. در تور وگاس U2، هرگز احساس نمی‌کنید که می‌توانید چشمان خود را ببندید تا کمی به آن‌ها استراحت بدهید. این موضوع، می‌تواند کمی گیج‌کننده باشد؛ به ویژه در یکی از قطعات نخست کار - *حتی بهتر از واقعی* - که از جریان سیال تصاویر پاپ و فیلم برخوردار است. این تصاویر، شامل تعداد متنابهی نما از الویس پریسلی ۷/ و فرانک سیناترا ۸/ بوده که در وضعیتی آراسته، در یک تپستری معبد هندو جاسازی شده‌اند. این قسمت را باید با دقت نگاه کرد. تصویر تکرارشونده فرانک بوث ۹/ دنیس هاپر ۱۰/ را می‌توانید در *مخمل آبی* ۱۱/ مشاهده کنید. تاثیرگذارترین لحظه نمایش اسفر، زمانی است که برای نخستین بار وارد فضای آن می‌شوید. این شگفتی - به معنای واقعی کلمه - در دو سطح به وقوع می‌پیوندد: بر فراز شما سقف گنبدی عظیمی وجود دارد که به نظر می‌رسد شما را در یک سیلوی صنعتی عظیم و نامتعارف محصور کرده است (یکی از تماشاگران، احساس نگاه

دوست داشتی.

سایر نقوش بصری کنسرت، غالباً برای مخاطبان ثابت و مقابل ساخته شده‌اند. تصاویر پرچم‌هایی که از آتش یا دود ساخته شده‌اند؛ میدانی از نورهای سفید نقطه‌دار که می‌تواند تداعی‌گر منظره شهری باشد. موج‌هایی روی آب که گاه با تصاویر زنده چهار پرفورمر (از جمله درامر مهمان برام ون دن برگ^{۲۰}) در مقیاس بزرگ پخش می‌شود و زنبورها و مگس‌های غول-پیکری که در نهایت، کل صفحه را پوشانده و آن را سیاه می‌کنند (بیانی از کوری عشق).

اجرای زنده تک‌آهنگ جدید U2، به نام *شهر/تمی*^{۲۱}، فضای خارجی را به شیوه‌ای جسورانه به داخل می‌کشاند: خیابان‌های خارج از اسفر به فضای داخلی آورده می‌شوند. این رویداد، در قالبی که به نظر می‌رسد می‌تواند نوعی فید زنده در زمان واقعی باشد رخ می‌دهد. در حالی که وقتی منظره شهری جای خود را به صحرایی بایر می‌دهد، تماشاگر درمی‌یابد که این تصاویر پیش‌تر ضبط شده‌اند. بخش اعظم نمایش به فیلمبرداری در فضای باز تکیه نکرده است؛ بلکه بیشتر به تصاویر انتزاعی وابسته است. ویلیامز تصریح می‌کند که فیلمبرداری طبیعت را به دارن آرونوفسکی^{۲۲} سپرده است که فیلم سفرنامه‌ای او تحت عنوان *کارت پستالی از زمین*^{۲۳}، به زودی اکران خواهد شد.

با همه این‌ها، وقتی به نکات برجسته *U2:UV* فکر می‌کنم، به این باور می‌رسم که گروه در حال اجرای نوعی "آکروبات" بوده است. ما هنوز چندان درباره موسیقی این کنسرت صحبت نکرده‌ایم؛ در حالی که به نظر می‌رسد، موسیقی این

حدود نیم ساعت عادی به نظر برسند. بنابراین، او و گروهش ۳۰ تا ۵۰ دقیقه نخست کنسرت را مملو از وحشی‌ترین چیزهای ممکن کرده‌اند. در صحنه‌پردازی کنسرت، بخشی وجود دارد که در جریان آن صفحه ویدیو، این فضای عظیم فاقد گوشه را به فضایی مستطیل شکل تبدیل می‌کند! در این صحنه تماشاگر نمی‌تواند حدس بزند چگونه طراحان توانسته‌اند، قوانین فیزیک را برای ایجاد این توهّم، تغییر دهند. شگفت‌انگیزترین لحظه این نمایش، مطمئناً زمانی است که مستقیماً به بالا نگاه کرده و مشاهده می‌کنید که آسانسوری متشکل از داده‌های مختلف به سمت شما، پائین می‌آید. این صحنه را تنها می‌توان در قالب نسخه‌ای بسیار آهسته و انتزاعی از لوستری که در شیخ *اپرا*^{۱۷} سقوط می‌کند توصیف کرد.

تنها بخش بصری دیگری که از شما می‌خواهد سر خود را بالا ببرید، شامل استفاده نمایش از یک جلوه عملی و صرفاً دیجیتال است. در طول قطعه چه کسی می‌خواهد *سوار اسب‌های وحشی تو شود*^{۱۸} (که از نظر ادبی، به نردبان یعقوب اشاره دارد)، به نظر می‌رسد مجموعه‌ای بی‌پایان از صفحات متصل به یکدیگر، به سمت قله گنبد بلند می‌شوند. در ابتدا مشخص نیست که این صفحات، یک تصویر دیگر از صفحه نمایش است یا نه؛ اما نردبان صفحه‌ای کاملاً واقعی بوده و در نهایت، به یک بالن متحرک در آسمان متصل می‌شود. در ادامه، بونو^{۱۹} از یک زن جوان دعوت می‌کند تا در اطراف صحنه راه برود و در نهایت، در حلقه‌ای که در پایین شکل گرفته تاب بخورد. یک صحنه به شدت عجیب و غریب و کاملاً

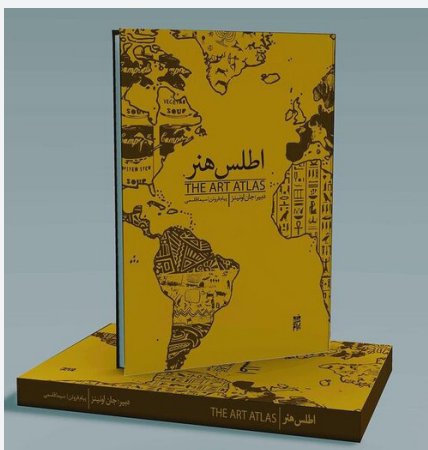
کردن به بالا در زمان انتظار برای شروع نمایش را در قالب عبارت "وحشتناک... اما نه بد" توصیف کرد). در عین حال، اگر در یکی از سطوح پایین‌تر از سالن چند طبقه اسفر نشسته باشید، به شکلی ناگهانی احساس می‌کنید که در جذاب‌ترین کلوپ شبانه جهان قرار دارید.

در مصاحبه‌ای که ویلیامز با *ورایتی*^{۱۲} انجام داد اظهار داشت: "روی زمین بودن چیز دیگری است. همه چیز خیلی کوچک به نظر می‌رسد. من و آدام^{۱۳} به این موضوع می‌خندیدیم، زیرا هر دو به دلایلی به شکل همزمان به هم‌راسمیت پالاس^{۱۴} فکر می‌کردیم. این همان قیاسی است که مردم وقتی می‌خواهند شما را متقاعد کنند که مگاشوی آن‌ها از نوعی مقیاس انسانی واقعی برخوردار است مطرح می‌کنند."

هریک از صدها هزار LED موجود در اسفر می‌توانند از عملکرد ویژه‌ای برخوردار بوده و یک نمایش بصری چشمگیر را به وجود آورند؛ یک طراحی صحنه به شدت دشوار اما در نهایت زیبایی. یک تبلیغ گردان نیز که توسط بریایان *انو*^{۱۵} طراحی شده است، چهار عضو گروه، سازهای آن‌ها و چهار نمایشگر کوچک را در خود جای داده است (نگران نباشید، در واقع گروه نمی‌چرخد). هنگامی که چراغ‌های بالای سر مخاطبان خاموش می‌شوند این صفحه گردان، در رنگ‌های آبی یا صورتی ملایم می‌درخشد. چیزی شبیه خیره شدن به یک دستگاه ضبط پیشرفته در تاریکی؛ البته به جز مجسمه‌های متحرک روی آن.

در این میان، ویلیامز و گروهش به هیچ‌وجه قصد ندارند مخاطبان را وادار کنند که به ستایش جذابیت مینی‌مالیسم بپردازند؛ البته به جز بخش میانی کنسرت. نمایش تصاویر این بخش، از جلو و تا حدی بکلود^{۱۶} بوده و با جلوه‌های دیوانه‌کننده‌ای همراه است. همان‌طور که ویلیامز در مصاحبه خود با *ورایتی* گفته است، او می‌داند که ذهن انسان به سرعت تنظیم می‌شود و حتی عناصر مختلف ذهن را توسعه و گسترش می‌دهند. بدین ترتیب، تمام مولفه‌های بصری می‌توانند پس از

**Carwan
Dourandich**

*\Graphic Designer]

Instagram:
@Carvvan

LinkedIn:
/Carvvan

مدیر بولتن: پیام فروتن
طراح هنری: کاروان دوراندیش
حامی مالی: میلاد قلیچ

ORANGE ROOM

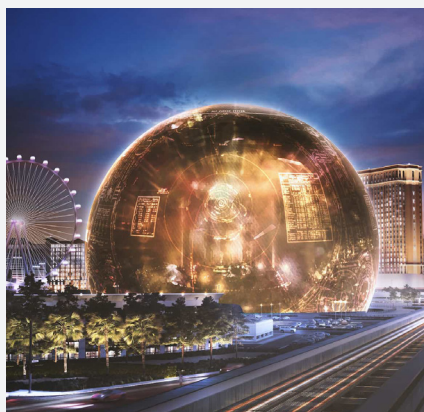
کلیه حقوق معنوی بولتن متعلق به پیام فروتن بوده و هرگونه کپی برداری و استفاده از مطالب آن منوط به کسب اجازه کتبی از وی می باشد.

منبع: وریتی، ۲۰۲۳

<https://variety.com/2023/music/concert-reviews/u2-sphere-las-vegas-residency-opening-concert-review-1235741243/>

1. Chris Willman
2. Sphere
3. Strip
4. Willie Williams
5. Es Devlin
6. Zoo TV
7. Elvis Presley
8. Frank Sinatra
9. Frank Booth
10. Dennis Hopper
11. Blue Velvet
12. Variety
13. Adam
14. Hammersmith Palais
15. Brian Eno
16. backload
17. Phantom of the Opera
18. Who's Gonna Ride Your Wild Horses
19. Bono
20. Bram Van Den Berg
21. Atomic City
22. Darren Aronofky
23. Postcard From Earth
24. Dolan
25. Beautiful Day

کنسرت در برابر اسفر و فضا سازی ایجاد شده، یک عنصر فرعی محسوب می شود. صدا نیز در اسفر خارق العاده است. شما حتی در انتهای ترین ردیف های اسفر ۱۸ هزار نفره نیز با نوعی صدای بی نظیر روبرو می شدید. در همین زمینه دولان ۲۴٪ اذعان کرده است که ساختمان های گنبدی شکل اصولاً از بدترین نوع صدا برخوردارند؛ با این حال، گروه مخترعان اسفر، سیستمی را به وجود آوردند که مخاطبان کنسرت، از هرجا که نشسته باشند، بهترین صدا را دریافت کنند.

شاید ذکر این نکته که یک کره بزرگ می تواند شما را به اندیشیدن به یک تصویر بزرگ وادار کند، کمی عجیب به نظر برسد. اما بی تردید، این نمایش بهترین لحظه سمعی و بصری خود را - قطعا نه هیجان انگیزترین یا پیچیده ترین، بلکه زیباترین - را تا پایان حفظ می کند: طراحی اس دولین که شامل یک تپستری میکال آنزگونه از گیاهان و جانوران بی جان است یکی از نقاط عطف صحنه پردازی این کنسرت به شمار می آید.

در پایان، پس از اشاره کوتاه بونو به این که چگونه تمام مخلوقات خداوند باید در چالش تغییرات اقلیمی حفظ شوند، روز زیبا/۲۵ به نمایش گذاشته شد. با خروج جمعیت از اسفر نیز طرح دولین بر اسکلت بیرونی اسفر به نمایش درآمد. درست به همان ترتیب که در داخل به تصویر کشیده شده بود: یک نمونه جالب از بیرون آوردن درون؛ در حالی که پیش تر عکس این اتفاق به وقوع پیوسته بود. تمام گرافیک های یادآور ۲۰۰۱ که در قسمت های دیگر اسفر مشاهده شد، بیانگر این نکته بودند که زندگی فانی، خود نهایت سفر است.